MEMORANDUM

PROVINCIE :: UTRECHT

2020MM14

DATUM	27-1-2019
AAN	Provinciale Staten
VAN	Huib van Essen
DOORKIESNUMMER	Klik hier als u tekst wilt invoeren.
ONDERWERP	Onderzoek bij Shell Moerdijk naar biodiversiteit en zonnepark

---

Geachte Statenleden,

Tijdens de vergadering over het Klimaatakkoord heb ik u toegezegd het onderzoek toe te zenden over de effecten van het zonnepark Moerdijk op de biodiversiteit.

Bijgevoegd bij deze memo vindt u de thesis met de resultaten van dit onderzoek met de titel: *Solar park biodiversity: pollinator abundance in different locations with seed mixtures.* Deze thesis is uitgevoerd door een afstudeerster aan *AERES University of applied sciences* en *Naturalis*. Hier is onderzocht hoe verschillende bodemtypen, gras- en plantenmengsels een effect hebben op onder andere bijen en andere insecten in een zonnepark. Het blijkt dat er veel verschillende bij- en insectensoorten aanwezig zijn in het zonnepark en ook zijn er meer soorten aanwezig dan op voorhand verwacht. Echter is in dit onderzoek niet wetenschappelijk bewezen wat de stimulerende factoren zijn. Het zonnepark is nu ongeveer een jaar operationeel en er zal verder onderzoek gedaan worden om de stimulerende factoren te ontdekken.

Vervolg provincie Utrecht
Naast dit onderzoek bij Shell Moerdijk, worden er steeds meer onderzoeksrapporten opgeleverd waarin de relatie tussen zonneparken en biodiversiteit onderzocht is. We zijn op dit moment bezig om een overzicht te maken van deze rapporten, om lessen te trekken uit de verschillende onderzoeken. Deze inzichten kan ik na de zomer met u delen.

Daarnaast is er nog veel behoefte aan (wetenschappelijk) praktijkonderzoek. Om deze praktijkkennis te ontwikkelen zijn we als provincie Utrecht aangesloten bij het Consortium Zon in Landschap van TNO. Binnen dit consortium werken we met verschillende partners aan het ontwikkelen van kennis over de effecten van zonneparken. Ook onderzoeken we hoe zonneparken ingericht en beheerd kunnen worden, om op natuur en biodiversiteit positieve effecten te hebben.